

Abigail

Hoe de vrouw van een dwaas de vrouw van de geliefde werd

door: Jan Paul Spoor

1 Samuël 25:1-42

David, Saul en Jonatan

In één van de geschiedenissen van David ¹ speelt een vrouw een belangrijke rol. Zij heette Abigail, en haar naam betekent ‘mijn vader is vreugde’. Zij was de vrouw van een rijke, maar harde en ruwe man, Nabal. Zoals in deze geschiedenis ook wordt uitgelegd, betekent zijn naam ‘dwaas’. Dit is voor jong en oud een mooie en leerzame geschiedenis. Het levensverhaal van David bevat vele mooie voorvallen. We kennen allemaal de geschiedenis van David en Goliat. De reus Goliat stond te pochen in het leger van de Filistijnen. De broers van David dienden in het leger van Israël, maar zij durfden niets te doen. Maar David, de jongste uit het gezin van Isai, versloeg de reus. Met een slinger en een steen trof hij hem in het hoofd, waarop hij met een plof op de grond viel. En dan zie je het voor je: David pakte het reusachtige zwaard van Goliat en sloeg hem het hoofd af. Hij werd de held van de dag.

Maar in onze geschiedenis hebben we een David voor ons, die eigenlijk aan de kant was geschoven. Niemand wilde meer iets van hem weten. De koning van Israël niet, hoewel David deze overwinning had behaald en rust had gebracht in Israël. Het volk hoefde niet meer te strijden. Komt dat ons niet bekend voor? Heeft de Heer Jezus ook niet de strijd voor ons gestreden? Hij heeft ons rust gegeven. De grote tegenstander is verslagen. Niemand hoeft meer te strijden. Onze ‘David’ heeft de strijd gewonnen.

Later lezen we over een vriend die David had, een zoon van de koning. Er staat dat de ziel van Jonatan verknocht werd aan die van David (1 Sam. 18:1). Maar ondanks deze vriendschap werd David aan de kant gezet. Koning Saul was jaloers op David, hoewel hij diep in zijn hart wist dat David de overwinnaar was. Saul kende David, hij wist wie hij was. Hij wist dat de Heer met David was. Hij was bang voor hem, maar bleef een jaloerse vijand (1 Sam. 18:29). Hij wist dat hij het koningschap zou krijgen (1 Sam. 23:17). Met Saul liep het niet goed af: op het dieptepunt van een verloren strijd wierp hij zich in zijn eigen zwaard (1 Sam. 31:4).

Maar ook de meerderheid van het volk wilde David niet erkennen. Alleen degenen die in moeilijkheden verkeerden en die schulden hadden of verbitterd waren, zij waren naar David toegegaan en hij was hun aanvoerder geworden (1 Sam. 22:2). Maar Jonatan was niet naar David toegegaan om bij hem te blijven. Ze hadden een aantal keren met elkaar gesproken, maar Jonatan was elke keer teruggegaan naar zijn vader. Hij durfde die stap, voorgoed met David mee te gaan, niet te doen (1 Sam. 20:43). Hij had afscheid genomen van zijn vriend, hoewel hij wist dat David later koning zou worden. Jonatan wilde wel de tweede man onder David zijn, maar niet delen in diens verwerping (1 Sam. 23:17-18). Met Jonatan zou het helaas ook niet goed aflopen (1 Sam. 31:2).

Is dat geen waarschuwing en bemoediging voor ons? Twee mensen, Saul en Jonatan, die David goed kenden. Hun geschiedenis eindigde echter op tragische wijze. Uiteindelijk waren ze niet bij David. Ook wij, wij moeten zijn waar onze David is – de nu nog verworpen Heer Jezus – en niet waar Saul is. Niet daar waar de macht en de heerschappij is, of waar de sterkste regeert. Wij mogen bij de ware David horen – de Heer Jezus. Hij oefent nu nog geen macht uit en heeft geen koninkrijk. Hij wordt gesmaad, Hij is niet gewenst, Zijn volksgenoten wilden Hem ook niet. Hij begrijpt het als u onderdrukt en geplaagd wordt en in moeilijkheden verkeert. Wij mogen ons geborgen weten bij Hem.

David, Nabal en Abigail

Aan het begin van deze geschiedenis in 1 Samuël 25 lezen we dat Samuël stierf (vs. 1). De profeet die Gods woord sprak te midden van het volk, was gestorven. Alleen David, die door Samuël tot koning was gezalfd, was nog over. David bevond zich in de woestijn (vs. 4) en niet bij de mensen op de Karmel ², de mensen die zo rijk zijn en feestvieren alsof ze koningen zijn (vs. 2, 36). Want dat lezen we van Nabal. Nabal was “*zeer rijk: hij bezat drieduizend schapen en duizend geiten*”, maar hij hield zijn bezit voor zichzelf. En hij had niet

¹ David = geliefde

² Karmel = vruchtbaar land

in de gaten dat David voor hem zorgde. Van Nabal geldt inderdaad: *“zoals zijn naam is, is hij: Nabal heet hij en een dwaas is hij”* (vs. 17, 25). Nabal was een dwaas, omdat hij niet begreep dat zijn bezit beschermd werd door David en zijn mannen. Hij kende David niet en wilde hem ook niet kennen. Met Nabal liep het niet goed af. Laten we geen dwazen zijn en rekening houden met de Heer Jezus, anders loopt het niet goed met ons af. David was in de woestijn, maar hij zorgde voor zijn volk – onafhankelijk van wie zij waren en hoe zij zich gedroegen. Dat is wonderlijk, zo is ook onze Heer. Zoals David een muur was om de Nabal van die tijd, is de Heer Jezus het ook vandaag om de Nabals die geen rekening met Hem houden, de dwazen in onze tijd, omdat Hij weet dat Abigaïl daar ook is.

Wij bevinden ons in een wereld waarin de mensen op verschillende manieren ten opzichte van de Heer Jezus staan. Mensen zoals Saul, Jonatan, Nabal en Abigaïl. Mensen die David kennen of niet willen kennen (vs. 10), en mensen die de vreugde van de Vader kennen (Luc. 1:14). Wat bent u, een Abigaïl of een Nabal, een Saul of een Jonatan? Een kind van God, die zijn vreugde in Hem vindt? Of een dwaas, die zijn vreugde in deze wereld vindt? Als de morgen aanbreekt en uw roes verdwenen is, zult u zich dan dood schrikken zoals Nabal? Hebt u die vraag al beantwoord?

Bent u bereid om in te zien dat het *dwaas* is waarmee de wereld zonder God bezig is? Abigaïl moest erop gewezen worden door anderen (vs. 14-17). Er waren knechten die haar vertelden wat David gedaan had en wat hij zou gaan doen. Zij zeiden het tegen Abigaïl. Misschien had Abigaïl helemaal niet door wat er gebeurde en wat Nabal deed en gedaan had. Maar gelukkig waren er knechten, die haar daarvan op de hoogte stelden: *“Toch zijn die mannen zeer goed voor ons geweest; zij zijn ons niet lastig gevallen en wij hebben niets gemist al de tijd, dat wij in het veld waren en in hun nabijheid op en neer trokken. Een muur waren zij om ons heen, zowel bij nacht als bij dag, al de tijd, dat wij in hun nabijheid de schapen weidden”* (vs. 15-16).

Gelukkig zijn er dienstknechten die ook vandaag nog waarschuwen en die vertellen wat de Heer Jezus gedaan heeft. Zij vertellen wie de Heer Jezus is en hoe Hij in het dagelijks leven voor ons zorgt. Wij kunnen hiervan leren. David had zijn volk beschermd. Hij had ervoor gezorgd dat er al die tijd niets gemist werd. Evenals David mogen wij zorgen voor diegenen die bij ons horen. Laten wij zijn als de mannen van David, die als een muur om de schapen en om de herders waren. De Heer Jezus doet dit zowel bij nacht als bij dag, altijd: *“En zie, Ik ben met u al de dagen”* (Matt. 28:20).

En dan volgt de ernstige oproep: *“Nu dan, weet wel wat u te doen staat, want over onze heer en over zijn gehele huis is het onheil vast besloten, en hij is een man van niets, men kan met hem niet spreken”* (vs. 17). Zo zijn er ook vandaag nog dienstknechten, die vertellen wat de Heer Jezus zal gaan doen, namelijk dat

Hij komt om te oordelen. Het onheil is vast besloten over hen die niet verbonden zijn met de ware David.

Abigaïl had het goed begrepen. Ze ging direct aan de slag en nam haastig mee waarop zij de hand kon leggen. Ik hoop dat wij ook zullen handelen zoals Abigaïl. Wij moeten onze prioriteiten goed stellen. Dat moet telkens herhaald worden en wij moeten steeds zeggen: *“ik kom achter u aan”* (vs. 19). Het onheil over de wereld is vast besloten. Laten wij toch kiezen voor de Heer Jezus! Abigaïl koos de kant van David en zij zei niets tegen Nabal. Als je kiest voor de Heer Jezus, ben je veilig en voor altijd gebonden in de *“bundel der levenden”* (vs. 29).

Waarin verschilde Abigaïl nu van Jonatan, die van David hield; en van Nabal, die niets van David wilde weten? Nabal zei: *“Wie is David? En wie is de zoon van Isai?”* Het zijn twee mensen, twee mogelijkheden. Jonatan hield van David, maar volgde hem niet. Nabal hield niet van David en wilde niets van hem weten. Jonatan wilde zijn eigen positie en waardigheid niet opgeven. Bij wie wilt u horen? Bij een Heer, die veracht en vervolgd wordt? Of bij hen die het nu goed lijken te hebben en het voor het zeggen hebben in deze wereld?

Abigaïl ging naar David toe. Zij stelde haar prioriteiten goed. Ze legde alles aan Davids voeten neer (vs. 24). Ze leverde zich volkomen uit. Ga naar de Heer Jezus en lever je helemaal uit. En wat zei Abigaïl bij de ontmoeting met David? Zij verontschuldigde zich niet en zei niet: ‘Maar ik heb niets te doen met Nabal. Ik ben er niet verantwoordelijk voor. Ik wist het niet. Ik kom u juist koeken brengen. Ik ben beter dan de anderen, in ieder geval beter dan Nabal’. Nee, ze zei juist dat ze even schuldig was: *“Op mij, mijn heer, rust de schuld”* (vs. 24). En in vers 28: *“Vergeef toch de overtreding van uw dienstmaagd, want de HERE zal voor mijn heer zeker een bestendig huis maken”*. Was dit bestendige huis op dat moment al te zien? Het huis van David, was het dit groepje volgelingen? De mannen die bij hem waren, op wie – als je ze stuk voor stuk zou aankijken – allemaal wel iets aan te merken zou zijn? Maar toch waren ze bij David en ging ook Abigaïl naar hem toe! Aan dat groepje mensen die schuldeisers hadden, werd Abigaïl toegevoegd; ook zij had schulden.

Zoals alle personen die bij David waren, schulden hadden, zo hebben ook wij allemaal schulden. En als wij naar elkaar kijken, hoeven wij de een niet hoger in te schatten dan de ander. Er zijn geen betere broeders of zusters, er is *geen* onderscheid. Wij zijn allemaal gelijk. Het enige dat de Heer van ons vraagt, is bij Hem te komen en Zijn rechten te erkennen. Waarom is dat zo belangrijk? Abigaïl wist hoe belangrijk David was en zij zei dat ook: *“want de HERE zal voor mijn heer zeker een bestendig huis maken”* (vs. 28). De Heer Jezus is nu in de hemel en Hij zit in de troon van God. Hij zal straks op aarde regeren en alle macht hier uitoefenen. Die hoop hebben wij als gelovigen.

Zoals Abigaïl haar hoop op David stelde, zo hebben wij onze hoop op de Heer Jezus gevestigd. David was gezalfd tot koning, dat had Samuël nog gedaan (1 Sam. 16:13); hij oefende het koningschap echter nog niet uit. Maar Abigaïl wist dat hij het koningschap zou ontvangen (vs. 30). Zij rechtvaardigde David en zei dat bij hem geen kwaad gevonden was, zijn leven lang (vs. 28; vgl. Luc. 23:47). Abigaïl had David leren kennen en zij werd voorgoed met hem verbonden.

Wij kunnen nog iets leren van Abigaïl, dit staat in vers 29: *“Mocht ooit een mens zich opmaken om u te vervolgen en u naar het leven te staan, dan zal de ziel van mijn heer gebonden zijn in de bundel der levenden bij de HERE, uw God”*. Er was een mens opgestaan om David te vervolgen, dat was Saul. Hij gooide een speer naar David, toen die voor hem op de harp speelde. Sauls haat was de reden waarom David op de vlucht was. Niemand wilde iets van David weten. Men had wel van hem gezongen: *“Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden”* (1 Sam. 18:7). Maar waren ze achter David gaan staan? Nee, David moest vluchten en de meerderheid bleef Saul trouw, de man die zogenaamd zijn duizenden had verslagen. Een mens had zich opgemaakt om David te vervolgen. Het is mooi dat Abigaïl dat wist. Ze zegt: *‘een mens’*, en niet *koning Saul*. Het was maar een mens, een vergankelijk wezen. Maar ze wist ook dat de ziel van David, haar heer, gebonden zou zijn in de bundel der levenden bij God. Het koninkrijk zou ook van David zijn, dat is in wezen wat ze zegt. David, u bent gebonden in de bundel der levenden bij de HERE, uw God. Daar kan de dood u niet te pakken krijgen, want u bent veilig in de bundel der levenden. En waar is die bundel? Bij het hart, zoals een buideltje kruiden (Hoogl. 1:13; Am. 9:9). Dat is de plaats waar de levenden gedragen worden op het hart van de Heer.

Voor Abigaïl was het verhaal nog niet klaar. Zij moest nog terug naar huis. Ook wij moeten, als wij ons leven aan de Heer hebben toevertrouwd, weer terug naar onze omgeving, naar ons dagelijks werk. Wij kunnen ons ook in dit opzicht vergelijken met Abigaïl. Wij leven nog in deze wereld en hebben nog te maken met de dwaasheid van deze wereld: de dwaasheid van een wereld die feestviert en in een vrolijke stemming verkeert, maar niet in de gaten heeft dat het oordeel spoedig komt. Maar Abigaïl had iets van David geleerd en zij wachtte tot de volgende ochtend, toen Nabals roes verdwenen was. Waarom niet direct getuigen van de waarheid? Zou je op een feest niet kunnen vertellen

van de Heer Jezus? Mag dat niet? Ik denk van wel, maar wat voor zin heeft het om iemand die aan het feestvieren is, te vertellen dat het oordeel eraan komt. Maar als iemand helder is en hij wil luisteren, dan kun je het hem vertellen.

Dat is wat Abigaïl deed. Ze wachtte tot het eerste morgenlicht. De morgen spreekt van het eerste licht, de morgenster kondigt de nieuwe dag aan (2 Petr. 1:18). Ze vertelde niets aan Nabal, *“eer het morgenlicht aanbrak”*. Ze wachtte op de juiste tijd. Wij mogen ook wachten op de juiste tijd, de tijd van de Heer Jezus, de blinkende Morgenster. Als Abigaïl de bruidsgemeente voorstelt en wij ons aan haar mogen spiegelen, dan zullen wij wachten op de Heer Jezus, op de tijd wanneer Hij wil dat er iets gezegd wordt. Dan zullen wij door Hem aan het werk gezet worden, en dan zal het iets in de harten bewerken. Bij Nabal stakte zijn hart in zijn binnenste (vs. 37). En tien dagen later sloeg de HERE hem, zodat hij stierf. Tien is tweemaal vijf, onze beide handen, een dubbele verantwoordelijkheid. Wat een genade van Heer, dat hij tien dagen wachtte. Maar toen kwam wel het oordeel.

Men zegt soms: het duurt nu al tweeduizend jaar, *waar blijft de belofte van Zijn komst?* (vgl. 2 Petr. 3:4). Tien dagen, zo was het hier. Maar op een dag zullen wij naar de Heer toegaan, zoals Abigaïl uiteindelijk werd losgemaakt van haar omgeving en naar David toegang. Zij liet al de rijkdommen van de Karmel achter en ging naar David toe: zij wilde zijn slavin worden om de voeten van zijn knechten te wassen. Zij wilde handelen zoals de Heer Jezus het later zou voordoen aan Zijn discipelen en hun opdroeg Zijn voorbeeld te volgen (Joh. 13). Wat een opmerkelijke vrouw was Abigaïl! Wat kunnen wij veel van haar leren, hoe zij naar David toegang, op een nederige manier, schuldbewust!

Zij handelde op een andere manier dan Jonatan. Het is niet genoeg om te zeggen: ‘Ik houd van U, Heer’, en dan weer terug te gaan naar de omgeving waar wij ons prettig voelen. Dat deed Jonatan. Wij hoeven hem niet te veroordelen; maar hij bleef niet bij David, en dat is jammer. Abigaïl echter liet alles achter om bij David te blijven. Om *direct* gelukkig te worden? Nee, om bij hem te zijn. Als een slavin? Nee, zij werd zijn vrouw. Zij was niet langer de vrouw van een dwaas, maar de vrouw van David, de geliefde, en zij zou delen in zijn glorieuze toekomst.

Oude Sporen 2009

